UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Feria iii. Pente[costes] Mane sermo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Visual Library

lexiſſe taciturnitatē Ipſis aūt interrogatꝫ
q̄re h̄:rn̄dit p̄mus ſcꝫ ſocrates di. Loqui
me ſepe penituit:tacuiſſe nūq̄. Scd̄s di//
xit. Null⁹ ſtult⁹ tacere pōt. Terti⁹ dixit.
Os vnū ꝛ aures duas a natura accepim⁹
q.d. Multa debem⁹ audire/pauca vero
loq̄. Et h̄ ſatis notandū ē:q꞉ vt dic̄. Am//
broſi⁹. Lutū colligit anim⁹ v̄bis exundās

Terti⁹ ar. Audiſtꝫ ꝛc̄. Forte dicetis.
Labia nr̄a a nobis ſūt. Jd̄ labijs et
lingua ad libitū vti poſſum⁹. Attendite
q̄m linguā a deo accepim⁹ ꝑ modū cōmo
dati:qd̄ differt a p̄cario q꞉ p̄cariuꝫ eſt qd̄
hn̄tes tādiu teneāt q̄diu is q̄ ꝯceſſit pati
tur. ff. de p̄cario. l. j. Sꝫ cōmodatū daꝛ ad
certū vſum: vt cōmodo tibi ſcalā vt ap//
ponas feneſtrā:vel cōmodo tibi equū vt
ducas ad villam:q̄ ſi vteris ad aliū vſum
ꝛ amittis:teneberꝫ:etiā de caſu fortuito.
ff. cōmodati. l. In rebꝫ. Etſi cōmodatum
ſit gr̄a recipientis tm̄:tenebiꝛ cōmodata//
rius etiā de leuiſſima culpa. de cōmoda//
to. Vnico. Expone ꝛ applica notando q̄
lingua nob̄ cōmodata eſt ad bona v̄ba ꝓ
ferendū. Si ḡ ducaꝛ ad pugnā cōtra deū
mala v̄ba pferendo tenebimur. Ideo vt
ait apl̄s Eph. iiij. Oīs ſ̄mo mal⁹ ex ore
veſtro nō ꝓcedat: ſed ſi q̄s bonus eſt:ad
edificationem.

Feria. iiij. Pente. Mane ſermo.

Cum vene

rit ꝛc̄. Orauerūt ꝓ ipſis vt
acciperēt ſpm̄ ſctm̄. Actuū
viij. ꝛ in epl̄a hod̄. In q̄ epl̄a īſinuāꝛ tria
ad ſpūſſcti receptionē diſpoſitiua. Pri
mū eſt v̄itatis cognitio q̄ ꝑ petrū miſſum
ſigꝛ. Petrus em̄ interp̄tatur agnoſcens.
vn̄. ij. Pe. j. Gratia vobis ꝛ pax adimple
atur in cognitione dei chr̄i ieſu dn̄i nr̄i: q̄//
mō omnia nobis diuine v̄tutis ſue q̄ ad
vitā ꝛ pietatē donata ſūt ꝑ cognitionē ei⁹
qui vocauit nos. Scd̄m eſt puritatꝫ af
fectio q̄ ſignaꝛ ꝑ ioanē virginē puriſſimū
vn̄ Sap. j. In animā maliuolā nō introi//
bit ſapia (q̄ eſt p̄ncipale donū ſpūſſancti)
nec̄ habitabit in corꝑe ſubdito peccatꝫ.
Spiritus em̄ ſanct⁹ diſcipline effugiet fi
ctum. Tertiū eſt pietatis deuotio que

ex duobus p̄cedentibꝫ ꝓcedere debet qd̄
ſignaꝛ per hoc q̄ cū petr⁹ ꝛ ioānes veniſ//
ſent ad ſamaritanos orauerunt pro ipſis:
Ubi nota q̄ ſamaritan⁹ interp̄tatur cu//
ſtos:ꝛ in hoc notaꝛ q̄ orōnes eis proſunt
ad accipiendū ſpm̄ſctm̄ qui ſeip̄os bn̄ cu//
ſtodiūt. Deute. iiij. Cuſtodi temetip̄m et
animā tuā ſollicite ſerua.

Salutatio. Cū vene. ꝛc̄.

Pro primo ar. An ſpiritusſanct⁹ con
uenientius dicaꝛ donū q̄ datū. Rn̄
dꝫ Bona. i. j. diſ. xvj. q̄uis vtrūq̄ dicaꝛ:i
dinis ꝯuenienti⁹ tn̄ diciꝛ donū. Datū em̄
cū ſit participiū vel nomē verbale ꝯcernit
tp̄s. Donū v̄o abſtrahit a tp̄e. Oīa auteꝫ
dona dei ſunt ſupra tp̄s. Itē donū impor
tat rationē irreddibilitatis q̄ ē ꝯditio ma
gne nobilitatis: nō aūt datū. Ideo donū
maxime cōuenit donis diuinis q̄ gratuite
ꝯferuntur ſine alicui⁹ retributiōis expe//
ctatōe. Unde multiplex eſt datio. Datur
em̄ aliq̄d vt aliud habeaꝛ:ꝛ queſt⁹ ē. Da
tur aliquid vt aliq̄s ab obligatiōe libereꝛ:
ꝛ redēptio eſt. Donū v̄o ſimpliciꝛ eſt da//
tio irreddibilis. Hec Bon̄. Nota. Ma
gna ꝯſolatiōis cauſa ē q̄ in vita p̄nti nob̄
daꝛ ſpūſſctūs cū donis ſuis q̄ ſunt ꝑfecto
cū gaudio ſuſcipienda. Ad qd̄ aptari pt
illud Horacij in odis. Dona p̄ntis rape
letus hore:p̄ntis inq̄ hore. i. p̄ntis vite:q̄
reuera cōuenientius dn̄r dona q̄ data. Si
bn̄ ꝯſiderētur v̄tutes noīm:de q̄bꝫ Ariſt.
ij. Elen. Qui nō ſūt v̄tutū noīm ignari ſe
ꝑpe videre vex. Alia q̄ppe vis ē hui⁹ no
minis donū:ꝛ hui⁹ nois datū. Ut ptꝫ ex
p̄miſſa reſpōſiōe. Ex q̄ ꝯclude q̄ ſpūſſan
ctus eſt donū maxime:imo infinite libera
litatis. Donū inq̄ qd̄ nō daꝛ niſi ouibus
chr̄i. Jd̄o hoc donū nemo habet niſi per
chr̄m q̄ diciꝛ oſtiuꝫ ouilis per qd̄ intran//
dū ē. Un̄ dic̄ ſaluator. Jo. x. ꝛ in euā hod̄.
Qui nō itraꝛ ꝑ oſtiū in ouile ouiū: ſꝫ aſcē
dit aliūde ille fur ē ꝛ latro. Scd̄m Augu.
Ille intrat ꝑ oſtiū q̄ chr̄i gloriā q̄rit non
ſuā. Chriſt⁹ q̄ppe oſtiarius eſt q̄ ſuis oui//
bus aperit ac etiā eſt oſtiū ꝑ qd̄ intrāduꝫ
eſt. Oſtiuꝫ inq̄ v̄itatis:libertatis:gratui
te bonitatꝫ:ſimplicitatꝫ: ꝛ charitatꝫ. Per
oſtiū veritatꝫ nō intrat hereticus: per o//
ſtiū gratuite bonitatis non intrat ſimoni//
acus:per oſtiuꝫ libertatis non intrat po//

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tenter vel armatis ꝑcib⁹ intruſus. ꝑ oſtiũ
ſimplicitatꝫ nõ itrat doloſus: ꝑ oſtiũ chari
tatis nõ intrat auar⁹ aut ambicioſus. Nul
lus igit̃ tal' intrat ꝑ oſtiũ / ſed aſcẽdit aliũ/
de. Quidã eñ deſup ꝑ ſcalas aſcẽdũt: vt
ambicioſi cũ lucifero ⁊ cuꝫ dathan ⁊ abi/
ron q̊s terra abſorbuit. vt hꝫ Nume. xvj.
Quidã parietẽ rũpunt: vt auari cũ Simo
ne mago: cui a Petro dictũ eſt Actu. viij.
Pecunia tua tecũ ſit in ꝑditionẽ. Quidaꝫ
fundamẽta ſuffodiunt. ſ. articl'os fidei: vt
heretici cũ Arrio. Oẽs ḡ tales fures ſunt
et latrones. Tales itaqꝫ nõ ſpm̃ ſctm̃ acci/
piunt: ſed ſpm̃ malignũ q̃ nõ ad ouile chr̃i
ſed in hoſpitiũ infernale deducit. Qui ãt
humil'r ⁊ fidel'r chr̃o adherẽt gr̃iam ei⁹ q̃/
rentes ſpm̃ſctm̃ accipiũt: q̃ ⁊ eos tanqꝫ oſti
arius in ouile chr̃i ⁊ in paſcua celeſtis he
reditatis ꝑducit ¶ Figura hui⁹ eſt: ꝙ ſpi
ritusſctũs die q̃nq̃geſimo dat⁹ eſt diſcipul'
Vñ dr̃ glo. In ſpũali iubileo q̃ eſt in Muñ
tu ſpũſſcti exules in patriã reuocant̃: here
ditas amiſſa reddit̃: qꝛ ſicut dr̃ Rho. viij.
Ipe ſpũs teſtimoniũ reddit ſpũi noſtro ꝙ
ſum⁹ filij dei: ſi aũt filij et heredes ⁊c̃.

Secund⁹ art. In hoc ſermõe dicem⁹
quõ ſpũſſ. teſtimoniuꝫ ꝑhibet tripl'r
¶ Primo lachrymãtes ꝯſolando
¶ Scd̃o ignorãtes informãdo.
¶ Tertio vacillãtes ꝯfirmãdo.

Primo igit̃ ⁊c̃. Lachrymãtes q̃ ꝓpe ſunt i
triplici differẽtia. Primi ſunt incipiẽtes
q̃ triſtant̃ de pc̃tis q̃ ꝯmiſerunt. de q̃ tri/
ſticia. ij. Cor. vij. Que ſm̃ deũ eſt triſti/
cia pn̄iam in ſalutẽ ſtabilẽ opat̃. Vbi glo.
Dum pctõr triſtis ẽ / qꝛ peccauit: dum do
let / qꝛ fecit qd̃ de⁹ odit: talis triſticia eſt i
ſalutẽ eternã. Hos ꝯſolat̃ ſpũſſanct⁹ pur
gãdo. ij. Cor. vj. Si abluti eſtis ſctificati
eſtis in noĩe dñi ⁊ in ſpiritu dei nr̃i. Scd̃i
ſunt ꝓficiẽtes q̃ lugẽt ꝓpter infirmitateꝫ
carnis: qꝛ nõ tantũ boni opant̃ q̃ntuꝫ vel/
lent. Ro. vij. Velle mihi adiacet: ꝑficere
autẽ nõ valeo. Et Aug⁹. in ſolil'. Qd̃ ma
gis ꝑ me poſſe credidi: min⁹ ſꝑ potui: di/
cebã eñ: hoc faciã: illd̃ ꝑficiã: fiebatqꝫ p⁹
nec hoc nec illd̃: aderat volũtas: ſed defu
it facultas. Hos ꝯſolat̃ ſpirit⁹ ſanct⁹ ro/
bur p̄ſtando. Iuxta illd̃ Eſa. xliiij. Noli
timere ſerue me⁹ iacob effundã ſuꝑ te ſpi
ritum meuꝫ. Iacob interp̄tat̃ luctator: et
maxĩe ſignat ꝓficiẽtes. Tertij ſunt ꝑfecti
q̃ triſtant̃: qꝛ tãdiu eoꝝ exilium ꝓlongat̃.
Pſ. Heu mihi qꝛ incolat⁹ me⁹ ꝓlongat⁹
eſt. Lugent etiã qñ diuia ꝯſolatio eis ſub/
trahit̃. Auguſ. in ſolil'. Nunc q̃ expectatio
meã eſt: nõne dñs pr̃: dñs fili⁹: dñs ſpirit⁹
ſanct⁹: q̃ oẽs euꝫ expectãtes ꝯſolat̃. q. d. i.
ſic. ¶ Scd̃o ſpirit⁹ ſanct⁹ teſtimoniuꝫ ꝑhi
bet ignorãtes informãdo Io. xiiij. Para/
clet⁹ ſpiritusſ. quẽ mittet pr̃ in noĩe meo il
le vos docebit oĩa ⁊ ſug. vo. oĩa q̃cũqꝫ di.
vobis. Et Io. xvj. Cuꝫ venerit ſpirit⁹ ve
ritat' docebit vos oẽm veritatẽ. Eſt autẽ
triplex veritas quã docet ſpiritusſ. ¶ Pria
eſt veritas iuſticie quã credim⁹. Et hec ẽ
ipſe de⁹ q̃ dr̃ Io. xiiij. Ego ſum via: veri/
tas ⁊ vita. Hãc ṽitatẽ q̃liter credere de/
beam⁹ ignoram⁹ niſi a ſpiritusſ. doceamur
De q̃ dr̃ chr̃s Io. xvj. Ille me clarifica/
bit ⁊c̃. ¶ Scd̃a eſt veritas doctrine quã lo/
quimur q̃ hꝫ a ſpiritusſ. Mat. x. Nõ ei eſtꝫ
vos q̃ loq̃mini ſed ſpi. pr̃is vr̃i q̃ loq̃tur in
vobis. Hunc ſpm̃ nõ hñt falſaꝫ doctrinaꝫ
ſeminãtes. de q̃bus. j. Tim. iiij. Attẽden/
tes ſpiritib⁹ erroris ⁊ doctris demonioꝝ.
Hunc ẽt nõ hñt hypocrite ſctitatẽ ſiĩantes
Sap. j. Spiritusſ. diſcipline fugiet fictuꝫ
Qd̃ eſt intelligẽduꝫ de fictiõe q̃ nihil veꝝ
ſignat. ¶ Tertia eſt veritas vite quã facim⁹
q̃ ꝯſiſtit in vite ſctitate ⁊ opeꝝ lumioſita/
te. de q̃ Io. iij. Qui facit veritatẽ venit ad
lucẽ. Hãc ṽitatẽ hẽm⁹ a ſpiritusſ. Ber. in
ſer. Pente. Spiritusſ. ſuggerit bona i co/
gitatiõib⁹ ſctis atqꝫ ita ignauiã nr̃am cor
poreqꝫ repellit. Propt̃ea q̃tiẽs hm̃oĩ ſug/
geſtionẽ ſenſeris in corde tuo da honoreꝫ
deo ⁊ reuerentiã ſpiritusſ. cui⁹ vox ſonat i
aurib⁹ tuis. ¶ Tertio ſpiritusſ. teſtimoni
um ꝑhibꝫ vacillãtes ꝯfirmãdo. Vas q̃p
pe luteuꝫ nõduꝫ hñs aliã q̃litatẽ q̃ꝫ luti ce
dit oĩ impulſui. Sic oĩs hõ q̃ eſt vas lute
um ꝑ naturã. Iuxta illd̃ Iob. x. Memẽto
q̃ſo ꝙ ſicut lutuꝫ feceꝛ me: nõ pot̃ reſiſtere
tẽtatiõib⁹ ex ꝓpria q̃litate: ſed ſi vas cõbu
rat̃ ad ignẽ fit ſolidum ⁊ ſonoroſum. Sic
ap̄li qñ accenſi ſunt igne ſpiritusſ. facti ſũt
firmi et ſonoroſi. Videam⁹ hoc ſpẽaliter
in Petro q̃ adõ mollis fuit ꝙ ad vocẽ an
cille chr̃m negauit: ſed ꝑ ſpm̃ſctm̃ ſic ſoli/
datus eſt ꝙ neqꝫ ṽba neqꝫ verbera p̃nci/
pum timuit. Io aplis dictuꝫ ẽ Act. j. Ac/